

Tanum 1885, Tanums kommun, Västra Götalands län

Arkeologisk förundersökning av del av boplats

Anna Ihr

Kulturlandskapet rapporter 2014:10

Tanum 1885

Tanums kommun, Västra Götalands län

Arkeologisk förundersökning av del av boplats

Anna Ihr

Kulturlandskapet

Sammanfattning av undersökningsresultaten

I denna förundersökning öppnades tre schakt med dubbel skopbredd; 2,4 meter i bredd. Det första schaktet mätte en längd av 37 meter och löpte i en syd-nordlig riktning. Parallellt med detta schakt lades de övriga två schakten. Det andra schaktet mätte endast en längd av 5,4 meter, placerat 10 meter öster om Tanumsvägen. I förlängningen av det andra schaktet kom sist det tredje, liksom de föregående två placerat i nord-sydlig riktning, i en längd av 17,3 meter. Sammanlagt öppnades en yta av 134,5 m².

Generellt kan påpekas att frekvensen av anläggningar var hög i schakten och speciellt i de norra delarna. Lagerföljden är inte enkel att se, övergången mellan matjordslagret och fyllningarna i anläggningarna är svårdefinierbara där färg och jordsammansättning liknar varandra. Det var först vid en undersökning av anläggningar som det gick att skilja mellan anläggning och matjordslager. Det förekommer väldigt mycket skärvsten på platsen. Det förekommer även en hel del stolphål, vilka vid en slutundersökning i och för sig kan visa sig vara gropar eller stenlyft; inte desto mindre är de många i antal. Kvantiteten av anläggningar som blivit påverkade av värme var onekligen talrika. Detta betyder att markområdet är fyllt av aktivitet inom främst eldpåverkad produktion, där eldstäderna varierade väldigt i storlek. I dessa eldstäder inkluderas kokgropar, härdar men även ugnar. Den sistnämnda kategorin syntes i att några av anläggningarna var stora och uppenbart utsatta för väldigt hög värme. Därför tolkas platsen i nuläget snarare som en aktivitetsyta inom högvärmesproduktion än en bostadsyta.

Keramik och bränd lera noterades över hela området, men även förkolnat ben. Lerklining från insidorna av ugnar återfanns i värmeutsatta anläggningar (14 stycken). Gropar (10) och stolphål (13) var andra anläggningstyper. I närheten har tidigare slaggar efter järnhantering framkommit.

Förslag till fortsatta åtgärder

Platsen har en hög vetenskaplig potential och bör slutundersökas inför en exploatering.

Geografiska och administrativa uppgifter

Län	Västra Götaland
Kommun	Tanums kommun
Landskap	Bohuslän
Socken/Stad	Tanum
Kartblad	
Fastigheter/kvarter	Crebbestad 2:291
Beslutande Länsstyrelse	Västra Götaland
Länsstyrelsens dnr	431-15052-2014
Beslut enligt KML	Arkeologisk förundersökning enligt 2 kap. 13§ KML
Datum för beslut	14-09-22

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projektnr	1426
Typ av undersökning/åtgärd	Arkeologisk förundersökning
Fältarbetstid start	14-10-21
Fältarbetstid slut	14-10-21
Undersökande/ansvarig organisation	Rio Kulturlandskapet
Ansvarig person	Anna Ihr
Typ av exploatering	Ny detaljplan
Uppdragsgivare/exploatör	Dan Tobiasson
Antal arbetsdagar	1
Beräknad rapporttid	
Total faktisk kostnad	29360 exkl. maskin

Beräknat

Yta, ext (m ²)	
Yta, (m ²)	
Volym (m ³)	
Schakt (m)	
Timmar, grov	
Timmar, arkeolog	32
Timmar, maskin	16

Undersökt

Yta, ext (m ²)	
Yta, (m ²)	134
Volym (m ³)	
Schakt (m)	60
Timmar, grov; Timmar, arkeolog	16
Timmar, maskin	

Berörda RAÄ-nr/tillfälliga arbetsidentiteter (objektnr)	RAÄ 1885
Datering	Järnålder

Schaktlista

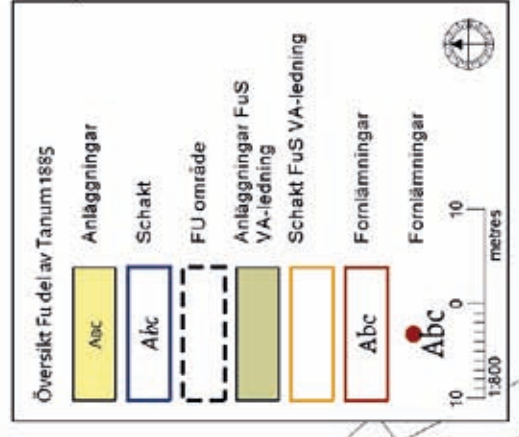
Schakt nr	Längd (m)	Bredd (m)	Minsta dj (m)	Största dj (m)	Markslag	Jordart	Beskrivning	Anläggning	Fynd	Prov
1	37	2,4	0,1	0,5	Vall	Sand	Matjord 0,25, humös sand. Sotig till ett djup av 0,20, därunder sand med sten. Anl med småsten i norra delen på 0,1 m dj.	Ja	Ja	-
2	5,4	2,4	0,4	0,45	Vall	Sand	Matjord 0,25, humös sand. Sotig till ett djup av 0,20, därunder sand med sten.	Ja	Ja	-
3	17,3	2,4	0,3	0,5	Vall	Sand	Matjord 0,3, humös sand. Sotig 0,2, därunder sand. Stenrad genom schakt möjligen sentida men kanske samtida.	Ja	Ja	-

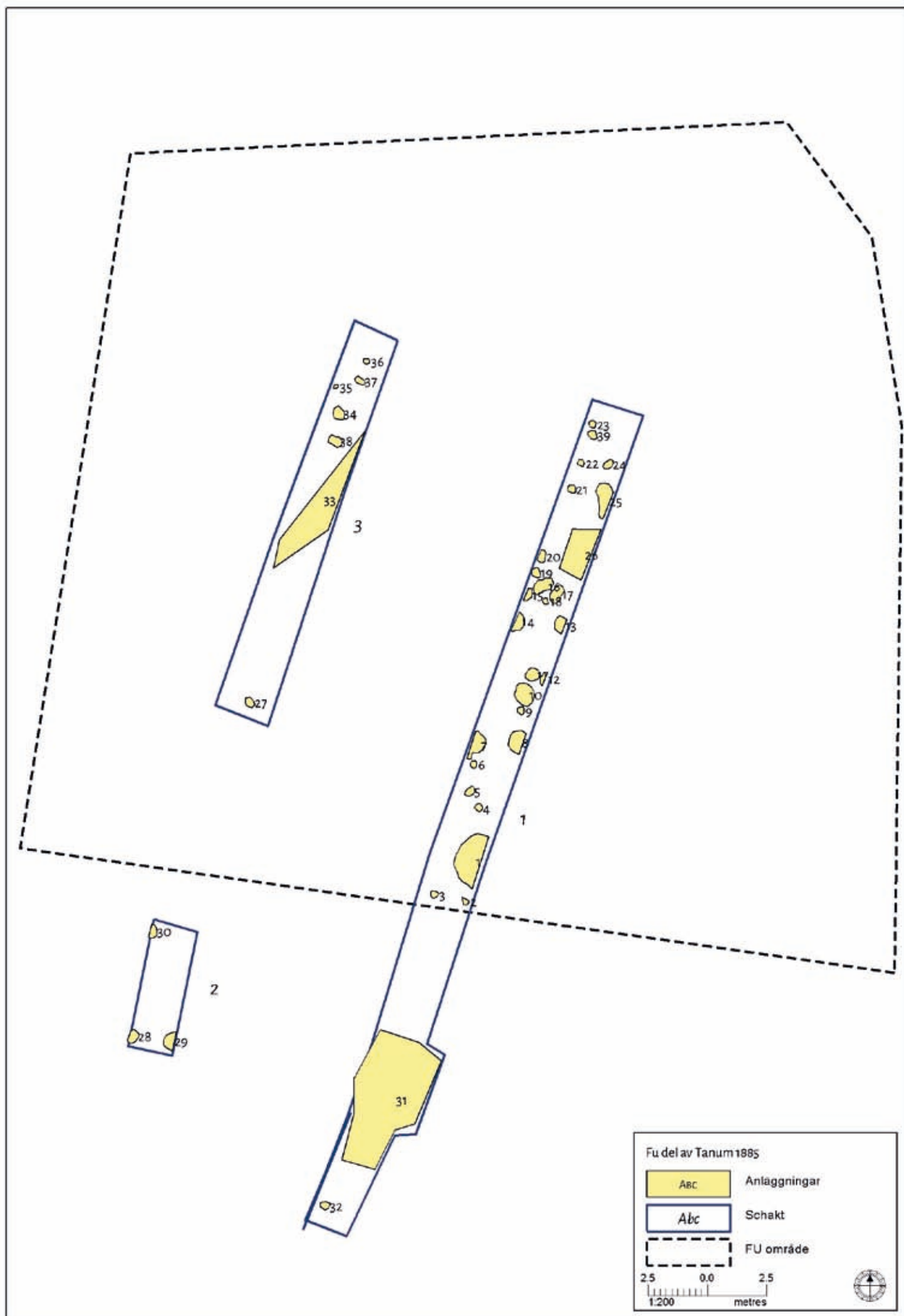
Anläggningar

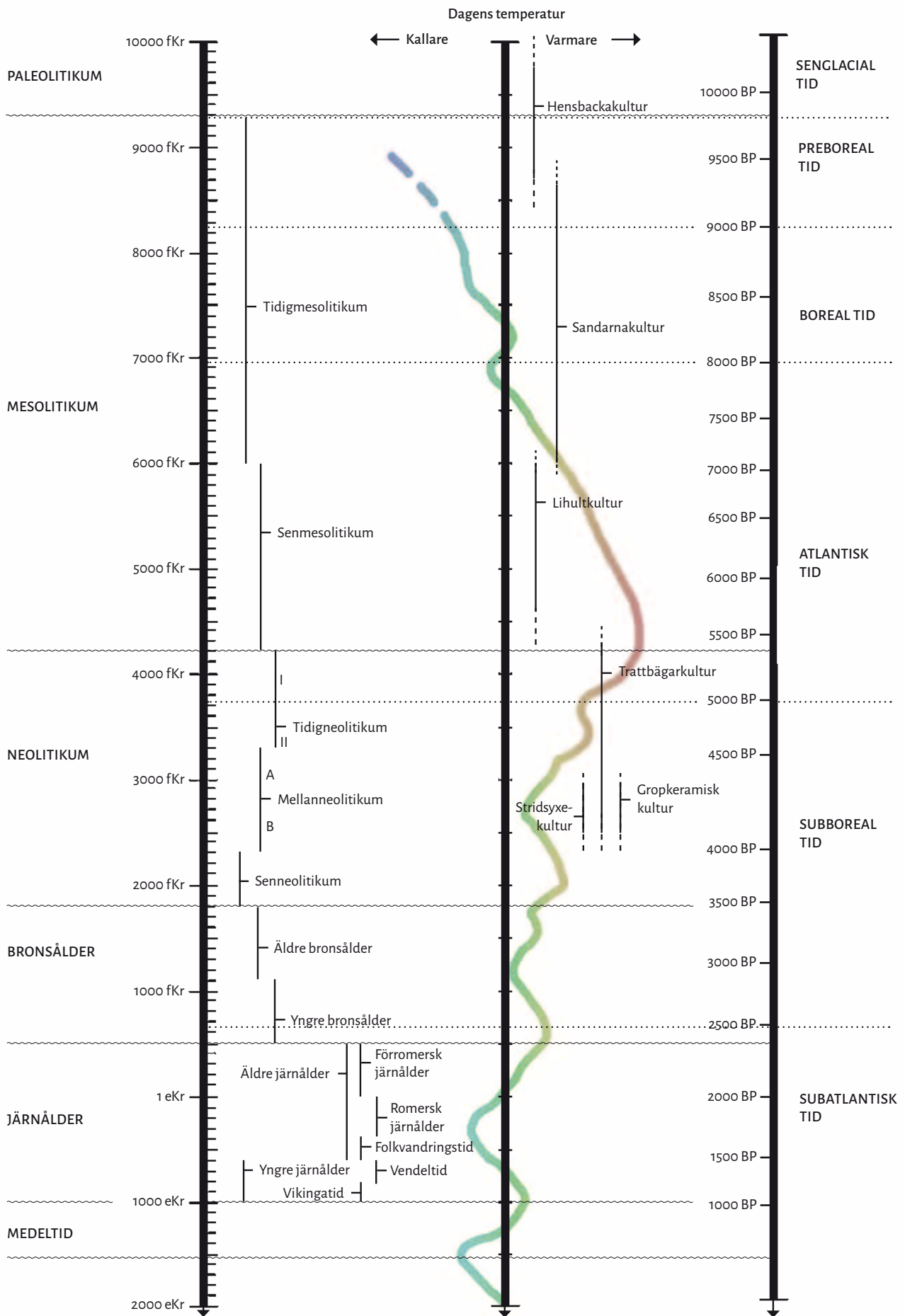
Anlägg- ning nr	Hemvist	Typ	Längd (m)	Bredd (m)	Djup u my (m)	Beskrivning
1	Schakt 1	Eldanläggning	1,7	1	0,3	Stensatt kant, fynd av hårt bränd lera, ugnskeramiskt material? Rund. Möjlig ugn. Sotig sand med skärvsten och bränd lera. I schaktkant.
2	Schakt 1	Stolphål	0,25	0,25	0,35	Rund. Sotig sand
3	Schakt 1	Stolphål	0,25	0,25	0,35	Intill större sten. Rund. Sotig sand.
4	Schakt 1	Stolphål	0,3	0,25	0,35	Intill större sten. Oval. Sotig sand.
5	Schakt 1	Stolphål	0,4	0,35	0,4	Keramik, bränd lera, brända ben. Oval. Sotig sand.
6	Schakt 1	Stolphål	0,3	0,3	0,4	Keramik, bränd lera. Rund. Sotig sand.
7	Schakt 1	Eldanläggning	1,2	0,6	0,45	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten.
8	Schakt 1	Eldanläggning	0,9	0,6	0,45	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten. I schaktkant.
9	Schakt 1	Stolphål	0,3	0,3	0,5	Rund. Sotig sand.
10	Schakt 1	Grop	0,8	0,8	0,5	Snittad, 0,2 m dj. Flera större stenar i gropan. Rund. Sotig sand, skärvsten brända ben, bränd lera.
11	Schakt 1	Eldanläggning	0,5	0,5	0,5	Rund. Sotig sand.
12	Schakt 1	Eldanläggning	0,5	0,2	0,5	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten. I schaktkant.
13	Schakt 1	Eldanläggning	0,6	0,5	0,5	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten. I schaktkant.
14	Schakt 1	Eldanläggning	0,8	0,4	0,5	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten, mycket kol. I schaktkant.
15	Schakt 1	Grop	0,55	0,3	0,5	Oregelbunden. Gråbrun sand. I schaktkant.
16	Schakt 1	Eldanläggning	0,8	0,4	0,5	Oregelbunden. Sotig sand.
17	Schakt 1	Eldanläggning	0,6	0,35	0,5	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten.
18	Schakt 1	Stolphål	0,3	0,25	0,5	Oval. Gråbrun sand.
19	Schakt 1	Stolphål	0,45	0,4	0,5	Oval. Gråbrun sand.
20	Schakt 1	Grop	0,55	0,35	0,5	Snittad, dj 0,2 m. Oval. Gråbrun sand. Skärvsten, keramik. I schaktkant.
21	Schakt 1	Grop	0,55	0,3	0,5	Snittad, dj 0,15 m. Rund. Gråbrun sand. Keramik
22	Schakt 1	Stolphål	0,3	0,3	0,5	Rund. Gråbrun sand.
23	Schakt 1	Stolphål	0,3	0,3	0,5	Snittad, dj 0,2 m. Rund. Gråbrun sand.
24	Schakt 1	Grop	0,4	0,3	0,5	Oval. Gråbrun sand.
25	Schakt 1	Eldanläggning	1,2	0,7	0,4	Oregelbunden. Sotig sand skärvsten. I schaktkant.
26	Schakt 1	Eldanläggning	1,2	1	0,3	Ej framrensad. Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten. I schaktkant.
27	Schakt 3	Grop	0,3	0,3	0,5	Rund. Gråbrun sand.
28	Schakt 2	Eldanläggning	0,5	0,45	0,45	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten. I schaktkant.
29	Schakt 2	Eldanläggning	0,6	0,4	0,4	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten. I schaktkant.
30	Schakt 2	Eldanläggning	0,6	0,4	0,45	Oregelbunden. Sotig sand, skärvsten. I schaktkant.
31	Schakt 1	Småstenpackning	6	3	0,1	Oregelbunden. Sotig sand skärvsten. I schaktkant.
32	Schakt 1	Grop	0,3	0,3	0,1	Rund. Sotig sand skärvsten.
33	Schakt 3	Stenrad	6	1,5	0,2	Ej framrensad.
34	Schakt 3	Grop	0,6	0,3	0,5	Oval. Gråbrun sand.
35	Schakt 3	Stolphål	0,35	0,3	0,5	Oval. Gråbrun sand.
36	Schakt 3	Stolphål	0,3	0,3	0,5	Rund. Gråbrun sand.
37	Schakt 3	Grop	0,5	0,3	0,5	Oval. Gråbrun sand.
38	Schakt 3	Grop	0,4	0,3	0,5	Oval. Gråbrun sand.
39	Schakt 1	Stolphål	0,4	0,3	0,5	Oval. Gråbrun sand.

Tanum 1885

Tanum 1687:1

Sammanställd av: Swedberg & Östlund. Källor: Andersson & Ragnesten (red) 2005, Nielsen 1993, Svedhage 1996, Welinder, Pedersen, Widgren (red) 1998 samt OxCal

